

Ottawa od ponad 150 lat stolicą Kanady!

31 grudnia 1857 roku Ottawa została ustanowiona stolicą Kanady. Królowa Wiktorja wybrała Ottawę powodowana zaletami miasta, którymi były: strategiczne położenie z możliwością transportu rzeczno i dobre połączenia kolejowe. Wybór ten stanowił ponadto kompromis, w sytuacji gdy pozostałe miasta-kandydaci (Kingston, Montreal, Québec i Toronto) zdominowane były albo przez kulturę angielską albo francuską.

<http://www.youtube.com/watch?v=pK2kLWofFYs>

Przez miasto przepływa dopływ rzeki Ottawy, Rideau, oraz Kanał Rideau. Pomiędzy nimi znajduje się najstarsza część miasta, Lowertown lub Basse-ville. Pomiędzy dzielnicą biznesowo - handlową Centretown lub Centre-ville, położoną na zachodnim brzegu kanału, a rzeką Ottawa, na wzgórzu Parliament Hill lub Colline du Parlement, usytuowany jest parlament Kanady.

<http://www.youtube.com/watch?v=cClWRGiqVNI&NR=1&feature=endscreen>

Ottawa (prócz dzielnic Orléans i Kanata) jest otoczona pasmem lasów, administrowanym przez Narodową Komisję Stolicy.

Ottawa rozwinęła się po II wojnie światowej. W 1998 rząd Ontario zdecydował dołączyć do liczącej wówczas około 350 tys. mieszkańców Ottawy jej przedmieścia Nepean, Kanata, Gloucester, Rockcliffe Park, Vanier, Cumberland i wsie West Carleton, Osgoode, Rideau i Goulbourn tworząc w ten sposób jedno z najrozleglejszych miast świata. Ludność wzrosła o ponad 150%, a koszty administracji lokalnej i biurokracja się zmniejszyły.

<http://www.youtube.com/watch?v=LQVxiZicA5E>

Na terenach obecnej Ottawy i Gatineau zamieszkiwały pierwotnie plemiona Algonkinów. Pierwsza osada europejska (Bytown) została zbudowana w roku 1800, pod kierownictwem handlarza brytyjskiego Philemona Wrighta. Miasteczko szybko stało się ważnym ośrodkiem i punktem transportowym. W 1855 roku, nazwa miasta została zmieniona na obecną.

W 1916 roku miał miejsce pożar parlamentu w Ottawie, i w 1922 roku zbudowano Parliament Hill lub Colline du Parlement.

Obecnie liczba mieszkańców Ottawy wynosi ponad 800 tysięcy. Aglomeracja stołeczna, z Gatineau na północnym brzegu Ottawy, ma 1 146 790 mieszkańców. Wg spisu powszechnego Statistics Canada z 2001 roku, na terenie miasta znajduje się 310 132 domostw z 210 875 rodzinami. Gęstość zaludnienia wynosi 278,6/km². 72,8% rodzin to są małżeństwa mieszkające razem, 11,1% to konkubiny, a 13,2% stanowią domostwa samotnych kobiet.

Język angielski jest językiem ojczystym dla 62,6%; francuski dla 14,9% mieszkańców miasta (według danych z 2006 roku). Miasto jest oficjalnie dwujęzyczne.

Znane osoby związane z Ottawą: Dan Aykroyd, aktor, Paul Anka, piosenkarz, Margaret Atwood, pisarka.

Paul Anka, "Diana":

<http://www.youtube.com/watch?v=Bh0doCIySw4>

Ze wzgórza Nepean Point można zobaczyć nieomal całą Ottawę. Wzgórze wieńczy pomnik Samuela de Champlaina, bohatera narodowego Kanady, z klęczącym u jego stóp Indianinem.

<http://www.youtube.com/watch?v=30eg58fj454>

Samuel de Champlain (1567-1635) - żeglarz, żołnierz i wizjoner pierwszą podróż z Francji do Kanady odbył w 1603 roku. Okręt, którym przepłynął Atlantyk, pozostał w Tadoussac, a de Champlain wyruszył w górę rzeki Św. Wawrzyńca na czółnie. Dotarł aż do Lachine Rapids.

Jego wysiłki w 1605 roku, by założyć kolonię w Port Royal, zakończyły się niepowodzeniem, ale już w 1608 roku powstał załazek kolonii francuskiej w Quebec, gdzie wznosił niewielką warownię złożoną z trzech dwupiętrowych budynków stojących wokół dziedzińca oraz wieży strażniczej, otoczonych drewnianymi umocnieniami.

Prawdziwą siłą napędową wypraw de Champlaina były zyski wynikające z handlu futrami. Dla nich zawarł sojusze z Algonkinami i Huronami, podjął walkę z ich wrogami, Irokezami, oraz doratł aż do terytorium Huronów, obecnie środkowe Ontario, i Wielkich Jezior.

De Champlain i inni Francuzi nie tylko założyli osiedla w dolinie rzeki Świętego Wawrzyńca, ale także spenetrowali pół kontynentu. Stworzyli "Nową Francję", która w czasach największej świetności sięgała od Zatoki Hudsona na północy po Nowy Orlean w Luizjanie na południu i do Nowej Fundlandii niemal po Góry Skaliste. W 1612 roku de Champlain został pierwszym zarządcą francuskiej Kanady.

<http://www.youtube.com/watch?v=k0e2Jr00kSU>

Równocześnie i Anglicy docierali do nowego kontynentu i konkurowali z Francuzami. W roku 1610 angielski odkrywca i podróżnik Henry Hudson dotarł do wybrzeży zatoki, która do dziś nosi jego imię. Stąd prowadziły szlaki wodne, które na tym terenie były podstawową drogą wymiany towarów.

Hudson's Bay Company - Kompania Hudsonska - założona przez Anglików w 1670 roku, kontrolowała tereny nad zatoką, a więc handel futrami w tym rejonie.

Sprzymierzeni z Francuzami Indianie byli zaniepokojeni sukcesem Wielkiej Brytanii, która w 1760 zajęła Nową Francję. Zdaniem Brytyjczyków Indianie jako sojusznicy francuscy byli przegraną stroną w wojnie. Pontiak, wódz plemienia Ottawa, w 1762 rozpoczął przygotowania do powstania, które wybuchło wiosną 1763. Podstawą ideologiczną powstania były nauki szamana Neolina. W 1764 zawarto pokój, a Pontiak został uznany za wodza wszystkich Indian z okolic Wielkich Jezior. Niedługo potem, w 1766, został zamordowany

Monopolistycznej pozycji Kompanii zagrozili po jakimś czasie kupcy ze Szkocji, którzy w 1783 roku założyli w Montrealu North West Company. W 1821 roku te konkurujące ze sobą firmy połączyły się, a Hudson's Bay Company nadal pozostaje jedną z największych firm handlowych Kanady.

W 1775 na południe od Kanady wybuchła wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Mimo wezwań ze strony Amerykanów Quebec i Nowa Szkocja nie zdecydowały się dołączyć do rewolucji amerykańskiej. Quebec był zamieszkały przez katolickich Francuzów, którzy do niedawna walczyli z protestanckimi angielskimi kolonistami; z kolei w Nowej Szkocji silna załoga w forcie Halifax oraz miejscowa oligarchia kupiecka zapobiegły wystąpieniom przeciwko brytyjskim władzom.

W 1783 został podpisany traktat paryski, kończący wojnę w Ameryce Północnej. Wyznaczył granicę między Kanadą a Stanami Zjednoczonymi wzdłuż 45 równoleżnika; dolina Ohio przypadła Amerykanom, Brytyjczycy zachowali Nową Fundlandię, prowincje nadatlantyckie i Quebec. W 1794 stosunki amerykańsko-brytyjskie uregulował traktat Jaya; na jego mocy ustalono, że tereny wokół Wielkich Jezior będą użytkowane wspólnie i nie będzie ograniczeń w przekraczaniu granicy.

Po traktacie paryskim na terenie Kanady osiedlili się lojaliści, zwolennicy Wielkiej Brytanii z czasów rewolucji,

którzy po jej zakończeniu zdecydowali się opuścić Stany Zjednoczone. Największa grupa lojalistów (około 30 000) osiedliła się w Nowej Szkocji. Od 6000 do 8000 osiedliło się w Quebecu, wybierając na miejsce zamieszkania tereny nad górnym biegiem Rzeki Świętego Wawrzyńca oraz nad Ottawą, która stała się rzeką rozgraniczającą tereny zamieszkałe przez ludność anglo- i francuskojęzyczną.

W czerwcu 1791 angielski parlament uchwalił Akt konstytucyjny. Podzielił on Quebec na dwie kolonie: Kanadę Dolną i Kanadę Górną. Każda z nich miała swoje zgromadzenia ustawodawcze, administrację i gubernatorów. W Kanadzie Dolnej przeważała ludność francuska - zachowano tam własność senioralną, francuskie prawo cywilne i przywileje dla Kościoła katolickiego. W Kanadzie Górnej przewagę miała ludność angielska - stąd ta kolonia otrzymała angielskie prawo i instytucje.

W pierwszej połowie XIX w. do Brytyjskiej Ameryki Północnej napływała spora ilość brytyjskich imigrantów - zwykle byli rozproszeni, lecz pojawiły się próby zorganizowania zwartego osadnictwa brytyjskiego.

Thomas Douglas, piąty hrabia Selkirk, widział w imigracji do Kanady rozwiązanie problemów ubogich mieszkańców Szkocji. Zorganizował kilka akcji osadniczych, najpierw na Wyspie Księcia Edwarda.

W 1839 gubernatorem generalnym Brytyjskiej Ameryki Północnej został Charles Poulett Thomson, lord Sydenham, aktywnie działający na rzecz połączenia Dolnej i Górnej Kanady. W 1840 parlament brytyjski uchwalił Ustawę o Unii, która weszła w życie 10 lutego 1841. Na jej mocy powstała zjednoczona prowincja Kanady z jednym gubernatorem, Radą Wykonawczą, mianowaną Radą Ustawodawczą i wybieranym Zgromadzeniem Ustawodawczym. Językiem oficjalnym został angielski, zaś stolicą - Kingston. W 1843 gubernator Charles Metcalfe przeniósł stolicę z Kingston do Montrealu.

W 1857 roku stolicą Prowincji Kanady została Ottawa.

* * *

Opracowane wg Wikipedii i przewodnika Wiedzy i Życia "Kanada"

Ottawa Ontario Gangnam Style Flash Mob, 2012:

<http://www.youtube.com/watch?v=XMMCet-K2Eg>

* * *

Mimo że w Kanadzie byłam dwa razy, w 1976 roku w Toronto i nad Niagarą, w 2005 w mieście Winnipeg i w prowincji Manitoba, w Ottawie nie byłam nigdy, cóż, Kanada to przepastna kraina... Wczoraj rozmowa telefoniczna z jedną z moich kuzynek zamieszkałych od kilku lat w Ottawie właśnie (najpierw mieszkała przez wiele lat w Vancouver, druga, jej siostra, od samego początku, od wyjazdu z Polski, mieszka w Ottawie, w końcu obie zamieszkały w Ottawie, blisko siebie, obie mają mężów, ta pierwsza ma też syna...). W lecie jeszcze polecono mi książkę "Czy było warto. Odyseja dzinsowych Kolumbów" Liliany Arkuszewskiej. Kupiłam ją już w lipcu, ale czytam dopiero teraz. Jej autorka i główna bohaterka wyemigrowała wraz z rodziną w roku 1981 na Zachód, a ostatecznie osiadła z mężem, córką, siostrą i jej mężem w Ottawie. Stąd myślami jestem w stolicy Kanady. Ze znaną mi tylko z lektury Lilianą Arkuszewską, jej rodziną i znajomymi... i z moimi dawno niewidzianymi kuzynkami... A także z tym wszystkim, z czym kojarzy mi się z Kanadą od Ani z Zielonego Wzgórza i Paula Anki po Leonarda Cohena, Celine Dion, Garou i Justina Biebera...

<http://www.youtube.com/watch?v=PCuJguybz5Y&feature=fvwp&NR=1>

Od książki "Kanada pachnąca żywicą" jednego z moich ulubionych autorów dzieciństwa Arkadiego Fiedlera, po

niepokojące lektury Margaret Atwood, rodowitej ottawianki, z czasów już zaawansowane dorosłych. A także ze znakomitym filmem "Inwazja barbarzyńców". I całkiem osobistym romansem z pewnym wrocławianinem z Montrealu w tym planami wyjazdu do kopalni diamentów, z których wprawdzie nic nie wyszło, ale już samo planowanie było wystarczająco ekscytujące... I dziś zaglądam do Wikipedii, a tu rocznica ogłoszenia Ottawy stolicą Kanady... Chciałabym w nadchodzącym roku wybrać się do Ottawy!

<http://www.youtube.com/watch?v=dCpOghrdU28>